

TILL SVERIGES VALMÄN!

De extra riksdagsvalen för några månader sedan gävo icke högern dess eftertraktade förtroendevotum från Sveriges folk. Trots en enastående hetsagitation lyckades högern icke återerövra sin gamla maktställning i riksdagen. Den långt större delen av Sveriges valmän lade sina röster för en fortsättning av den reformpolitik, vars första förutsättning skapades genom det politiska jordskredet år 1911, för upprätthållandet av folkets självstyrelse gent emot en personlig kungamakt, mot landets militarisering.

Trots valutgången satt borggårdstalets regering kvar för att föra högerns militärprogram igenom. Och högern har också vetat att hänsynslöst utnyttja sin makt i första kammaren till förhindrande av alla reformer.

På ett ögonblick tystnade emellertid de inre stridernas larm. Det fruktade och fruktansvärda hade inträffat. Imperialismen och det vanvettiga kappprustandet hade fört till katastrofen. Världskriget hade börjat. Intet land kände sig säkert mot att indragas. Även hos oss måste åtgärder vidtagas för att trygga vår neutralitet. Kring denna gällde det nu att hålla samman. Från vårt socialdemokratiska parti kom omedelbart en öppen förklaring, att Sveriges arbetare voro beredda att här stödjade utan tvekan den regering, vars hela fortsatta existens under normala förhållanden vore en utmaning mot folkmeningen. Också från andra håll höjdes röster för en inre samling.

Men det blev ingen verklig enighet. Vår svenska höger visade sig vara alltjämt densamma. För den var och blev världskriget blott ett kärkommet agitationsämne. Nu skulle dess militariseringsplaner utan prut drivas igenom till det yttersta, nu skulle liberalerna, som redan voro farligt på glid, under pressningen av det oerhörda tvingas till full underkastelse, nu skulle högern i enighetens och fosterlandets missbruka de namn kräva av andra hänsyn och eftergift, men själv hårdnackat vägra att i någon enda väsentlig mån gå reformkraven till mötes.

Högern har delvis lyckats. De borgerliga partierna stå nu beredda att gemensamt besluta den 1-åriga övningstiden, F-båtsflottan och 100-miljonersbudgeten, Denna voteras utan hänsyn till folkets ekonomiska bärkraft. Den betyder för vårt svenska folk nya tyngande skattepålagor, hungertullarnas fastlåsende och den binder vid militära ändamål medlen för socialt reformarbete. Icke för stundens behov, icke för att nu omedelbart ytterligare trygga vår neutralitet - i det avseendet ha alla partier utan meningsskiljaktighet beviljat det nödvändiga - fattas dessa beslut. Nej, man läser oss fast för långa år framåt, utan att alls avvakta det pågående krigets lärdomar.

Och alltjämt fortsätter hetsen. Fortfarande proklamerar högern i sitt valmanifest, att nu får icke finnas de många frågorna, blott försvarsfrågan. Även vid detta val, som gäller 3 år framåt, söker högern utnyttja denna fråga för sina partisyften, för att skyla över sin brist på intresse för de sociala reformkraven och sin fiendskap mot folkets rättigheter. Och bakom dagens försvarslösning skymta redan de nya anspråken på ytterligare utökad övningstid, på nya rustningar, på växande miljonbördor.

Gent emot detta måste det ånyo med största eftertryck sägas ifrån att massan av Sveriges folk, som är berett att till det yttersta värna landets frihet och oberoende, icke önskar tyngas till jorden under orimliga militära pålagor. Vår viktigaste försvarsfråga förblir dock skapandet av sådana förhållanden i landet, att alla dess bebyggare här har det gott och trivas, känna sig hemma i gamla Sverige och icke drivas i landsflykt.

Men högern har intet sinne för detta. Den trängande arbetslöshetsförsäkringen har den åter skjutit undan, likaså, en utvidgad expropriationslagstiftning, som bl.a. skulle trygga jordens små brukare vid deras besittning. Nykterhetsreformen har den fällt, fruktande det lokala vetots demokratiska kynne. Åkarpslagen skall, trots att den en hårsman jämkats, alltjämt stå som en skamfläck i svensk lag, kvinnorna skola fortfarande hållas utanför politiskt inflytande, den 40-gradiga röstskalan, bolagsrösträtten och de förhärjande politiska rösträttsstrecken få icke rubbas - överallt blott nej på nej till allt sådant, som kunde mildra de fattiga folkklassernas ekonomiska nödläge eller utvidga de med borgerliga rättigheterna. Icke ett fjät vill högern ens i dessa bistra tider gå det egna folket till mötes, icke en tum låter den rubba sig ur sin nejsägareposition. Ett så beskaffat "fosterländskt" parti måste slås tillbaka.

Tunga och hårda tider stunda för vårt folk. Krisens efterverkningar komma att bli svåra och svidande. Brödet i fattigmans hem kommer att bli knappare, arbetslöshet och dyrtid komma att hemsöka folket. Starkare än någonsin måste vi påkalla statsmakternas intresse och hjälp. Det duger icke att då ha vid makten en höger; som för fåtalsintresset glömmer folkets nöd. I stället måste de fattiga folkklasserna genom att stärka arbetarpartiet i andra kammaren öka sitt inflytande på statsmakterna.

Fram därför nu vid valen mot en reformfientlig och landsfarlig höger, vars seger t.o.m. skulle kunna betyda att vilda planer på att indraga vårt land i stormakternas krig finge luft under vingarna.

Fram, förbi en opålitlig och vacklande liberalism, för kraftiga sociala reformer, för vidgade medborgerliga rättigheter, fram för fredens och folkfrihetens parti, fram för socialdemokratin!

Socialdemokratiska partistyrelsens verkst. utskott.